

הערות אחדות לויכוח „רפת או סככה”

מנוקזים; הרטיבות שבקרקע — או שהיא עולה מאליה, או שהפרות ברגליהן הבוססות מסייעות לעלייתה והצטברותה. המסקנה היא שאת הסככה יש להקים על שטח מוגבה; ואם הוא מטבעו מישורי — מן ההכרח להגביהו מעל השטחים שסביבו על ידי מילוי בחול עד שיתהווה גם שיפוע מסויים.

ואשר לריפוד. הזדמנתי בהרבה משקים בשעת „פיזור” הקש בסככה; כנראה שבמספר משקים מעוניינים לקמץ גם בעבודה זו ומסתפקים בהכנסת חבילות הקש לתוך הסככה, חותכים את החוטים, וזה הכל; בעלי שיטה זו סומכים ודאי על הבהמות שהן בעצמן תדאגנה למצוץ הנות. ובעצם הרי ריפוד מעין זה גורם לאי-נוחיות רבה לבקר: מתהווים גבנונים ושוחות ואין הרטיבות (השתן) נספגת כראוי על ידי קש הריפוד, כיוון שלא פוזר באופן שווה על פני כל השטח. לדעתי רצוי היה עד מאד שחומרי הרפד יקוצצו קודם להכנסתם לסככה; יש להניח בוודאות שכושר ספיגתו של הקש המקוצץ יעלה ב־40%. אם ינתינו את קיצוץ הרפד הרי אפשר יהיה להשתמש יפה גם בקני התירס והסורגום, אשר עד עתה כמעט ולא משתמשים בהם כל עיקר; הובל שיבוא מרפד מקוצץ — אף הוא יהיה נוח יותר לטיפול ועשיר יותר בחומרי מזון לצמחים. ועוד יתרון לרפד הקצוץ: מקובל שרפד כזה הוא קריר, בניגוד לחומרי רפד בלתי מקוצצים שיוצרים מרבץ חם; ואף בדבר זה אין לזלזל בתנאי האקלים שלנו.

נחמן ברמן

קראתי ב„משק הבקר והחלב” חוברת 11 את הרשימה „סככה פתוחה או רפת רגילה” והנני להעיר אילו הערות בקשר עם בעייה זו.

אין כל ספק שבתנאי ישראל יש יתרון לסככה על הרפת; אמנה כאן את היתרונות העיקריים. בסככה ניתן לקמץ קימוץ רב בעבודה, זה ראשית כל; ההסתכלות בבקר וההשגחה עליו, נוחות יותר בסככה; הבהמות שבסככה נוח להן יותר, כיוון שיש באפשרותן לבחור לעצמן הפינות הרצויות להן ביותר ואכילתן שקטה וללא בררנות, הואיל ואינן קשורות לאבוס משך כל הזמן.

אלא שיש להתנות את השיכון בסככות בריפוד מספיק ומתקן יפה כדי שהבהמות לא תעמודנה על מרבץ רטוב. אמנם הפרה, לפי מוצאה הזואולוגי, היא בהמת ביצות, אבל אין היא רובה צמ במקום רטוב וכן קשה עליה העמידה על רגליה בבוקר או בטיט. ידועים המקרים של פגיעה קשה בטלפים (ריקבון וכדומה) ואף בעטינים, הנגרמים על ידי עמידה וריבצה בבוקר; אין לזלזל גם בתקלה של זיהום החלב ותוספת העבודה בניקוי הבהמות.

ולכן — הרוצים לשכן את פרותיהם בסככות ישימו לב לשני דברים אלה:

1. לבחירת מקום מתאים לסככה;
2. לשאלות הריפוד;

מתקבל הרושם שבארץ אין שמים לב במידה מספיקה לבחירת מקום מתאים לסככה. הכלל הראשון הוא — שיהיה השטח מנוקז כדבעי! לא יועיל הריפוד הגדוש ביותר בשטחים בלתי

תוצאות השימוש בזירמה קפואה

עובדי הקולג' בקאנזאס הכינו זירמה קפואה שנאספה מ־11 פרים והוציאה לשימוש בעדרים במשך חודשי אפריל-יוני בשנת 1954. לאחר המהילה הכיל סמ"ק אחד של זירמה מ־20 עד 40 מיליון תאי-זרע חיים. הזירמה הקפואה הוחזקה עד לשימוש במשך 10 עד 140 יום. סמוך להזרעה הופשרה הזירמה עד ל־5 מ"צ. 904 פרות קיבלו הזרעה ראשונה מזירמה זו ולפי שיעור הבלתי חוזרות לאחר 60–90 יום הושגה הפרייה כדי 67%. באותה תקופה הוזרעו הזרעה ראשונה 3990 פרות בזירמה טרייה שנאספה מאותם הפרים שסיפקו את הזירמה להקפאה ואחוז ההרות לפי שיעור הבלתי חוזרות לאחר 60–90 יום היה 64%.

הזירמה שנותרה לאחר הניסויים באפריל-יוני הוחזקה 122 יום נוספים והוציאה לשימוש בנובמבר אותה שנה. אחוז ההתעברות ב־221 פרות שהוזרעו היה בגבולות 58, והפרות שהוזרעו בזירמה טרייה מאותם הפרים באותו חודש התעברו בשיעור של 64% לאחר הזרעה ראשונה.